

RECENZJE I OPINIE

Adam Podsiadły

Leszczyńskie Towarzystwo Kulturalne

Anna Machowska, Lech Woźny ***W świecie znaczków. Polski Związek Filatelistów Koło Miejskie w Lesznie 1952–2024¹***

Autorzy opracowania w pierwszym akapicie *Wprowadzenia* podkreślają, że opisali w nim nie tylko historię leszczyńskiej filatelistyki, ale także Leszna i ludzi, którzy w tym mieście spełniali indywidualne zainteresowania światem znaczków pocztowych. Umieszczali je w klaserach i tworzyli

za ich pomocą kolekcje o rozmaitej tematyce i motywach. I co ważne – nie ukrywali przed środowiskiem, w którym żyli, pieczołowicie gromadzonych i nierzadko unikalnych kolekcji. Prezentowali je wielokrotnie na pokazach i wystawach. W ten sposób propagowali idee filatelistyczne, radość i satysfakcję, jaką dają znaczki. Mają one też ważne zadania poznawcze i edukacyjne, szczególnie wśród ogarniętej filatelistyczną pasją młodzieży.

Siedem dekad działalności Koła Miejskiego Polskiego Związków Filatelistów w Lesznie i aktywność członków tego związku zostało udokumentowane w ośmiu rozdziałach. Koło narodziło się na zebraniu

¹ Leszno 2024, ss. 201, il., fot.

założycielski 20 lipca 1952 roku. Po przedstawieniu zarysu początków jego działalności autorzy w drugim rozdziale skupiają się na organizacji i tematyce wystaw i pokazów znaczków pocztowych w Lesznie i udziale członków koła PZF w licznych ekspozycjach krajowych i zagranicznych oraz sukcesach indywidualnych, które odnosili, prezentując własne zbiory znaczków pocztowych i przedmioty zbieractwa wchodzące w zakres filatelistyki, takie jak: znaki pocztowe i współpocztowe, znaki niepocztowe, ale pocztowo użyte, całości, karty analogiczne, karnety pamiątkowe z naklejonymi i skasowanymi znaczkami, choćby tematycznie związane ze zbiorem.

Poczty: szybowcowa, balonowa, ambulansowa, sterowcowa, dyliżansowa, samolotowa, helikopterowa organizowane przez koło były i są znane w kraju i za granicą, gdzie tym sposobem trafiły dziesiątki tysięcy przesyłek nadanych z Leszna i ostemplowanych specjalnymi datownikami. Bardzo często organizatorzy wydawali pamiątkowe kartki, naklejki i specjalne datowniki pocztowe. Często tego rodzaju wydawnictwa towarzyszyły w Lesznie licznym imprezom kulturalnym, sportowym, jubileuszom, konferencjom naukowym i popularnonaukowym. Do niepodważalnych zasług leszczyńskich filatelistów należy m.in. emisja przez Poczta Polską SA znaczka w nakładzie 30 mln sztuk (!) z graficznymi elementami przedstawiającymi Leszno.

Autorzy poczynili starania, aby zilustrować wymienione formy działalności koła, zamieszczając na większości stron opracowania reprodukcje znaczków, kopert okolicznościowych z nadrukami, odbitki datowników, kopie dyplomów, zdjęcia medali, afisze z wystaw. Są także fotografie ze spotkań członków koła. Ikonografia pochodzi z archiwum koła i zbiorów Lecha Woźnego, jego wieloletniego prezesa.

Dwa rozdziały zostały poświęcone ludziom leszczyńskiej filatelistyki oraz gronu przyjaciół: pocztowcom, samorządowcom, pilotom, artystom. Opublikowane biografie skupiają się przede wszystkim na ich działalności, współpracy i wsparciu na rzecz koła PZF w Lesznie. W latach 1952–2024 do koła należało blisko 400 filatelistów, co wykazano w imiennym spisie członków.

W ostatniej części Edmund Jankowski i Sławomir Tomków przedstawili zarys historii poczty w Lesznie napisany z okazji 335. rocznicy jej powołania. Poczta, znaczki pocztowe, ekspedycja przesyłek przechodzą wielkie zmiany za sprawą m.in. cyfryzacji. W XXI w. pojawiły się nawet kryptoznaczki. Dziś każdy może zamówić dla siebie indywidualny znaczek z własnym wizerunkiem. Również na takie nowe zjawiska zwracają uwagę autorzy.

Bibliografia książki i jednocześnie bogato ilustrowanego albumu jest wyborem tytułów publikacji zwartych i prasowych o rozmaitych aspektach obecności w Lesznie miłośników filatelistyki w przeszłości i teraźniejszości.

Jak się okazuje, filateliści nie prowadzili kroniki koła i dlatego tak ważne było chronologiczne zebranie najważniejszych faktów i wydarzeń i utrwalenie ich w monograficznym opisie. Na tym polu autorzy wykonali bardzo dobrze swoją pracę. Obok wysokich walorów poznawczych opracowania podobny poziom prezentuje strona edytorska, dzięki wydawnictwu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stanisława Grochowiaka w Lesznie.